

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk

2896009

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 25 mei 2020

Onderwerp Antwoorden Kamervragen over training politiehonden.

In antwoord op de Kamervragen van de leden Wassenberg (PvdD) en Graus en Helder (beiden PVV) van 23 maart 2020 inzake de training van politiehonden, ontvangt u hierbij de beantwoording zoals bijgevoegd in de bijlage. De beantwoording van de Kamervragen is mede namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

Antwoorden van de ministers van Justitie en Veiligheid en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over de mishandeling van honden, in training bij leden van de Koninklijke Nederlandse Politiehonden Vereniging (KNPV) (ingezonden 23 maart 2020, nr. 2020Z05449)

Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's

Datum
25 mei 2020

Ons kenmerk
2896009

Vraag 1

Kent u de aflevering van Undercover van 19 maart jongstleden, waarin te zien was dat honden in training bij leden van de Koninklijke Nederlandse Politiehonden Vereniging (KNPV) worden mishandeld, onder andere met prikbanden, stokken, een stroomstootwapen en een balk die onder stroom staat? ¹

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u deze beelden?

Antwoord op vraag 2

Ik heb de beelden als schokkend ervaren. Ik verwijs verder naar mijn antwoord op vraag 3.

Vraag 3

Worden deze mensen vervolgd voor de op de beelden duidelijk zichtbaar gepleegde strafbare feiten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 3

Het OM en de politie zijn een opsporingsonderzoek gestart. De resultaten van dit onderzoek zijn bepalend voor de beslissing of en zo ja welke personen er vervolgd zou(den) kunnen worden. Nu het opsporingsonderzoek gaande is, kunnen daar nog geen mededelingen over worden gedaan.

Vraag 4

Kan hen een houdverbod opgelegd worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 4

Een houdverbod, waarbij het houden van honden wordt verboden, is op dit moment mogelijk als bijzondere voorwaarde bij een voorwaardelijke veroordeling door de rechter. Wanneer het houdverbod in deze vorm wordt overtreden, moet de veroordeelde het voorwaardelijke deel van de straf alsnog ondergaan.

In aanvulling hierop bereiden wij (de ministers van Justitie en Veiligheid en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) een wetsvoorstel voor waarmee een houdverbod als zelfstandige maatregel wordt geïntroduceerd. Er wordt naar gestreefd om het wetsvoorstel voor de zomer ter advisering aan de Raad van State voor te leggen. Hierdoor kan een houdverbod niet alleen bij een voorwaardelijke, maar tevens bij een onvoorwaardelijke veroordeling worden opgelegd. Ik verwijs verder naar mijn eerdere brief van 22 november 2019 in

¹ <https://www.sbs6.nl/programmas/undercover-in-nederland/videos/XcYyGyGrAlG/undercover-in-nederland/>

reactie op Kamervragen van het lid Wassenberg (PvdD) over hondengevechten (2019–2020, nr. 838).

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Vraag 5

Hoeveel honden die op dit moment werken voor overheidsdiensten zoals politie en douane, zijn afkomstig van de betreffende hondenscholen?

Datum
25 mei 2020

Ons kenmerk
2896009

Antwoord op vraag 5

De politie koopt het merendeel van nieuwe honden van particuliere hondenscholen die bijna allemaal zijn aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Politiehond Vereniging (KNPV). Dit betreft jaarlijks ongeveer 80 honden. Het is niet bekend of en zo ja hoeveel van de honden zijn afgenomen van de concrete trainers uit de tv-uitzending.

Het ministerie van Financiën heeft aangegeven dat de douane geen honden aanschaft via de KNPV. De Douane schaft honden aan via gecontracteerde leveranciers niet zijnde de KNPV. De douane heeft geen zicht op of medewerkers van een dergelijke leverancier in privésfeer wel of geen lid zijn van de KNPV.

De Dienst Vervoer en Ondersteuning (DV&O) van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) heeft in de periode 1 januari 2018 tot en met 8 april 2020 in totaal 11 honden gekocht. Van deze 11 honden zijn er 7 honden afkomstig van particulieren en/of bedrijven. Het is niet bekend of deze honden afkomstig zijn van een van de trainers uit de tv-uitzending of dat de trainers zijn aangesloten bij een of meerdere hondenscholen. DJI/DV&O heeft voorts geen enkele samenwerking met de KNPV.

Voor zover bekend heeft Defensie in 2019 geen enkele hond gekocht van een trainer die aangesloten is bij een van de hondenscholen die voorbij zijn gekomen in het programma Undercover. Daarnaast geldt dat de Koninklijke Marechaussee (KMar) gemiddeld 5 tot 6 honden per jaar overneemt van de landelijke eenheid van politie. De honden voor de KMar Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten worden rechtstreeks aangekocht door de politie/Dienst Speciale Interventies (DSI).

Vraag 6

Kunt u zich de aflevering van Rambam van 18 januari 2018 herinneren, waarin te zien was dat bij een tiental hondenscholen van de KNPV op grote schaal honden werden mishandeld, waar attributen als slipkettingen, prik- en stroombanden werden gebruikt, en waar honden werden geslagen met flessen die met grind waren gevuld?²

Antwoord op vraag 6

Ja.

Vraag 7

Wat vindt u ervan dat de KNPV al in 2018 aangaf de situatie te willen verbeteren, maar dat hier tot nu toe niets van terecht is gekomen?

² https://www.npo3.nl/rambam/BV_101386318

Vraag 8

Deelt u de conclusie dat sprake is van een structureel probleem, aangezien sancties tegen individuele verenigingen en leden van de KNPV in 2018 niet hebben geleid tot het uitbannen van mishandeling van honden tijdens de trainingen?³ Zo nee, waarom niet?

Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's

Datum
25 mei 2020

Ons kenmerk
2896009

Antwoord op vraag 7 en 8

Het OM en de politie zijn een opsporingsonderzoek gestart, zoals bij iedere melding van dierenmishandeling. Nu het onderzoek naar de vertoonde beelden nog gaande is, is het te vroeg voor het trekken van conclusies.

Vraag 9

Kunt u zich de antwoorden op schriftelijke vragen naar aanleiding van de aflevering van Rambam in 2018 herinneren, waarin u aangaf dat de verantwoordelijkheid voor het keihard aanpakken van particuliere (zelfbenoemde) hondentrainers die dieren mishandelen "primair bij de sector [ligt]"⁴

Heeft u naar aanleiding van de nieuwe beelden van de mishandelingen en de uitspraken van de KNPV tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV) ("het is niet aan de bestuurder van de KNPV om het verbod [op de prikband] te handhaven. [...] Er zijn een aantal instanties in Nederland die handhaven, en daar is de KNPV er geen van") nog steeds het vertrouwen dat de sector het probleem eigenstandig zal oplossen? Zo ja, waar baseert u dat vertrouwen op?

Antwoord op vraag 9

Ja, ik herinner me de antwoorden op de schriftelijke vragen. De Koninklijke Nederlandse Politiehond Vereniging (KNPV) is een zelfstandige, private vereniging die ruim 300 aangesloten verenigingen heeft. De wijze waarop de KNPV omgaat met het aanpakken van eventuele misstanden is een zelfstandige verantwoordelijkheid van de vereniging. Het vertrouwen hierin is door de vertoonde beelden echter niet beter geworden.

Dierenmishandeling blijft hoe dan ook een misdrijf waartegen door de overheid uiteraard ook strafrechtelijk kan worden opgetreden (artikel 2.1 en artikel 8.11 van de Wet dieren). Het is ingevolge artikel 2.1 van de Wet dieren verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen. Overtreding van dit verbod is strafbaar gesteld in artikel 8.11 van de Wet dieren. Het is aan de rechter om in

³ "De KNPV heeft aangegeven dat wanneer er sprake is van misstanden wat betreft het dierenwelzijn, de KNPV sancties toepast ten aanzien van de betrokken vereniging (intrekken erkenning) of het betrokken lid (schorsing of ontzetting uit het lidmaatschap). De KNPV heeft verder laten weten dat tegen één lid de voorgenomen ontzetting uit het lidmaatschap van de KNPV is uitgesproken en dat er een onderzoek is ingesteld naar de leden en aangesloten verenigingen die in de televisiebeelden te zien waren of genoemd zijn." Zie: Antwoord op vragen van het lid Arissen (PvdD) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over de uitzending van Rambam, waaruit blijkt dat trainers (politie)honden ernstig mishandelen. Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 1292.

⁴ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 1062.

een concreet geval te beoordelen in hoeverre het gebruik van een elektronische halsband of andere hulpmiddelen gelet op dit artikel strafbaar is. Het schoppen van dieren en het gebruik van de prikband zijn sowieso verboden handelingen op grond van artikel 1.3 van het Besluit houders van dieren. Bij een melding van dierenmishandeling kunnen het OM en de politie een opsporingsonderzoek starten.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
25 mei 2020

Ons kenmerk
2896009

Vraag 10

Deelt u de mening dat het trainen van honden die voor een overheidstaak ingezet worden, niet moet worden overgelaten aan particuliere hondenscholen waar een zwijgcultuur heerst? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 10

Vanuit Defensie en politie is de wens geuit om de mogelijkheid van een gezamenlijke trainingsschool voor overheidshonden te verkennen. Overigens is de politie slechts een kleine afnemer van deze honden; het merendeel van de honden die door leden van de KNPV zijn afgericht, wordt verkocht aan partijen in het buitenland.

Vraag 11

Deelt u de mening dat het geld dat verdiend kan worden met het snel trainen van honden, een perverse prikkel vormt om honden te mishandelen tijdens de training?

Antwoord op vraag 11

Het aan- of afleren van hondengedrag dient met zorgvuldigheid te gebeuren, op basis van de laatste wetenschappelijke inzichten, zodat het welzijn van de hond gewaarborgd is. Het te snel willen trainen van honden kan op gespannen voet staan met deze zorgvuldigheid.

Vraag 12

Bent u bereid hondentrainer (kynologisch instructeur) een erkend beroep te maken en regels op te stellen voor de wijze waarop honden getraind worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 12

Nee. Het beroep van kynologisch instructeur is weliswaar geen erkend beroep, maar er is daarvoor wel een opleiding voorhanden. Daarnaast geldt dat ook voor het trainen van honden alleen die methoden toegepast mogen worden die voldoen aan art. 2.1 van de Wet dieren en is een aantal handelingen expliciet opgenomen als verboden handeling in artikel 1.3 van het Besluit houders van dieren. Op het moment dat er sprake lijkt te zijn van het uitvoeren van een verboden handeling, is er mogelijk sprake van dierenmishandeling en dus van een strafbaar feit. Bij een melding of aangifte van dierenmishandeling kan de politie een onderzoek starten.

Vraag 13

Bent u bereid het trainen van honden die voor overheidstaken worden ingezet, volledig onder te brengen bij de overheid, zodat perverse financiële prikkels verdwijnen, er deskundige hondentrainers aangesteld

**kunnen worden en er adequaat toezicht op gehouden kan worden? Zo
nee, waarom niet?**

Antwoord op vraag 13

Ik verwijs naar mijn antwoord op vraag 10.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
25 mei 2020

Ons kenmerk
2896009

Antwoorden van de ministers van Justitie en Veiligheid en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over het programma Undercover in Nederland inzake de training van politiehonden (ingezonden 23 maart 2020, nr. 2020Z05452)

Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's

Datum
25 mei 2020

Ons kenmerk
2896009

Vraag 1

Bent u bekend met de inhoud van het programma Undercover in Nederland van 19 maart 2020 over de training van politiehonden?

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

Hebt u kennisgenomen van de camerabeelden waarin (duidelijk) te zien was dat verschillende honden tijdens de 'training' werden mishandeld? Zo ja, wat is uw mening hierover?

Vraag 3

Deelt u de mening dat hier te zien is dat honden werden geslagen en/of geschopt en dat gebruik werd gemaakt van verboden middelen, zoals stroombalken, prikbanden en tileenslangen?

Vraag 4

Deelt u de mening dat hier dus sprake is van strafbare feiten en hiertegen daadkrachtig moet worden opgetreden? Zo ja, wat gaat u doen en per wanneer?

Antwoord op vragen 2,3 en 4

Dierenmishandeling is een misdrijf (artikel 2.1 en artikel 8.11 van de Wet dieren). Het is ingevolge artikel 2.1 van de Wet dieren verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen. Overtreding van dit verbod is strafbaar gesteld in artikel 8.11 van de Wet dieren. Het is aan de rechter om in een concreet geval te beoordelen in hoeverre het gebruik van een elektronische halsband of andere hulpmiddelen gelet op dit artikel strafbaar is. Het schoppen van dieren en het gebruik van de prikband zijn sowieso verboden handelingen op grond van artikel 1.3 van het Besluit houders van dieren.

Het OM en de politie zijn een opsporingsonderzoek gestart, zoals bij iedere melding van dierenmishandeling. Nu het opsporingsonderzoek gaande is, kunnen er geen mededelingen over worden gedaan.

Vraag 5

Worden de mishandelde honden in beslag genomen en krijgen ze de noodzakelijke zorg zoals vereist in het Besluit houders van dieren?

Antwoord op vraag 5

Afhankelijk van de resultaten van het onderzoek en de daaropvolgende mogelijke strafrechtelijke procedure, kan inbeslagname volgen. Vervolgens worden de honden dan, zoals in dat geval gebruikelijk, ondergebracht bij een hiervoor aangewezen opslaghouder, waar zij de noodzakelijke zorg zullen krijgen.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
25 mei 2020

Ons kenmerk
2896009

Vraag 6

Deelt u de mening dat het standpunt van de Koninklijke Nederlandse Politiehond Vereniging (KNPV), inhoudende dat "het niet aan het bestuur van de KNPV is om het verbod te handhaven", niet juist en/of onhoudbaar is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 6

De Koninklijke Nederlandse Politiehond Vereniging (KNPV) is een zelfstandige, private vereniging en heeft ruim 300 aangesloten verenigingen. De wijze waarop de KNPV omgaat met het handhaven van het verbod is een zelfstandige verantwoordelijkheid van de vereniging. Indien het bestuur of een ander lid van de KNPV constateert dat een lid een dier tijdens een training mishandelt, heeft deze de morele verplichting hiertegen op te treden. Indien er een wettelijk gebod of verbod wordt overtreden, kan hierop van overheidswege worden gehandhaafd.

Vraag 7

Bent u bereid ervoor te zorgen dat op regelmatige basis en steekproefsgewijs anonieme controles plaatsvinden om misstanden te constateren en de betreffende vereniging(en) en/of de betreffende leden hiervoor te (laten) straffen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 7

Het steekproefsgewijs anoniem controleren zal niets opleveren. Een onbekende bij een training zal altijd opvallen. Ik onderschrijf evenwel het belang van een goed toezicht op de training van honden. Ik zal hierover in overleg treden met de sector en nagaan op welke wijze beter kan worden gecontroleerd. Het zal hierbij van belang zijn dat er voldoende concrete aanwijzingen zijn om de strafbare feiten aannemelijk te maken.

Vraag 8

Bent u bereid om er in dat kader (ook) voor te zorgen dat de betreffende vereniging de erkenning verliest?

Antwoord op vraag 8

De KNPV heeft geen erkenning en kan deze dan ook niet verliezen.

Vraag 9

Deelt u de mening dat de politie een voorbeeldfunctie heeft in die zin dat juist een overheidsinstantie geen honden dient te kopen die zijn 'getraind' met behulp van verboden materialen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 9

De politie heeft inderdaad een voorbeeldfunctie. Als bekend is dat een africhter dieren mishandelt of verboden materialen gebruikt, dan neemt de politie bij deze africhter geen honden af.

Vraag 10

Deelt u de mening dat de reactie van de politie op de betreffende uitzending te zwak is, omdat er "wordt gestreefd alleen zaken te doen met mensen die honden op een diervriendelijke wijze africhten"? Zo ja, gaat u ervoor zorgen dat bij de aankoop van een (politie)hond door/namens de politie een bewijs nodig is dat de verkopende partij de betreffende hond op een juiste en conform de wet geregelde wijze heeft opgeleid? Zo nee, waarom, niet? ³

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
25 mei 2020

Ons kenmerk
2896009

³ Website politie, 19 maart 2020 - Reactie op uitzending Undercover over honden (<https://www.politie.nl/nieuws/2020/maart/19/reactie-op-uitzending-undercover-over-honden.html>)

Antwoord op vraag 10

De politie heeft in 2017 per brief aan het hoofdbestuur van de KNPV kenbaar gemaakt dat stroomgebruik bij het africhten van honden ongewenst is.

Zolang de nieuwe regelgeving van de minister van LNV met betrekking tot het gebruik van stroombanden nog niet in werking is getreden, kunnen en mogen particulieren op dit moment hun honden nog africhten met dergelijke middelen. Dat betekent dat op dit moment niet kan worden uitgesloten dat sommige particulieren bij het africhten gebruik maken van middelen die wel als dierenvriendelijk kunnen worden aangemerkt, maar nog niet zijn verboden.

Dit laat onverlet dat voor het trainen van honden alleen die methoden toegepast mogen worden die niet in strijd zijn met artikel 2.1 van de Wet dieren. Ook als een handeling nog niet expliciet is opgenomen als verboden handeling in artikel 1.3 van het Besluit houders van dieren, kan van strijdigheid met artikel 2.1 van de Wet dieren sprake zijn.

De politie wil geen honden afnemen van africhters die niet in staat zijn gebleken honden op een diervriendelijke wijze te trainen. Bij de selectie van een geschikte hond worden met individuele africhters afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in een koopcontract. Mocht blijken dat een africhter zich niet aan deze afspraken houdt, dan wordt de relatie met deze africhter per direct verbroken. Op dit moment wordt de mogelijkheid onderzocht of het mogelijk is om dit koopcontract aan te scherpen met een boeteclausule. Als na de koop blijkt dat de hond niet overeenkomstig de afspraken is getraind, kan de africhter dan een boete worden opgelegd.

Vraag 11

Indien dit juridisch dan wel praktisch te lastig is of eenvoudig te omzeilen zou zijn, bent u dan bereid om ervoor te zorgen dat de politie geen hond meer koopt van een bij de KNPV aangesloten vereniging waar een/meerdere misstanden in de training van de hond(en) is/zijn geconstateerd?

Antwoord op vraag 11

De politie koopt zijn honden niet bij een vereniging maar van een particulier. Deze particulier kan lid zijn van een vereniging, maar dat hoeft niet. Het lidmaatschap van een vereniging biedt geen garantie dat de trainer zijn honden op een welzijnsvriendelijke manier traint.

De politie wil geen honden afnemen van africhters die niet in staat zijn gebleken honden op een diervriendelijke wijze te trainen. Mocht de politie erachter komen dat een particulier waarvan honden worden gekocht de dieren tijdens het africhten en trainen mishandelt, dan wordt de relatie met de betreffende particulier direct beëindigd. Zie verder mijn antwoord op vraag 10.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
25 mei 2020

Ons kenmerk
2896009